ГЛАВА XI

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

1. Регулисање односа насталих прије ступања на снагу овог закона

Односи настали прије ступања на снагу овог закона
Члан 342.

Одредбе овог закона о правима и дужностима брачних супружника, родитеља и дјеце, усвојилаца и усвојеника, старатеља и штићеника, давалаца и прималаца издржавања, као и о престанку тих односа, примјењиваће се и у случајевима када су ти односи настали прије ступања на снагу овог закона, осим у случају када су правоснажно расправљени прије ступања на снагу овог закона.

Поступци који су започети а нису окончани
Члан 343.

У предметима у којима до дана ступања на снагу овог закона није донесена правоснажна одлука, а који се односе на брак и односе у браку, односе родитеља и дјеце, усвојење, старатељство и издржавање, примјењују се одредбе раније важећег закона.

Окончани поступци
Члан 344.

(1) Ако је прије ступања на снагу овог закона донесена правоснажна одлука пред судом, даљи поступак наставиће се по раније важећем закону.

(2) Ако послије ступања на снагу овог закона буде укинута првостепена одлука из става 1. овог члана, даљи поступак спровешће се према одредбама овог закона.

(3) Одредбе овог закона о мирењу у поступку за развод брака неће се примјењивати ако је поступак ради покушаја мирења спроведен прије ступања на снагу овог закона.

Неважећи брак по ранијим прописима
Члан 345.

Брак закључен прије ступања на снагу овог закона који по раније важећем закону не би био ваљан не може се поништити, ако разлог за поништење није предвиђен овим законом.

Имовинско-правни односи настали прије ступања на снагу овог закона
Члан 346.

Одредбе овог закона примјењују се и на имовинско-правне односе брачних супружника из бракова закључених прије ступања на снагу овог закона, ако захтјеви странака нису правоснажно ријешени до дана ступања на снагу овог закона.

2. Доношење подзаконских аката и престанак важења ранијег прописа

Доношење подзаконских аката
Члан 347.

(1) Министар здравља и социјалне заштите, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, доноси:

1) Програм припреме за усвојење (члан 173. став 3),

2) Правилник о Јединственом личном регистру усвојења (члан 193. став 6),

3) Правилник о вођењу евиденције и документације о усвојеној дјеци (члан 201. став 2),

4) Правилник о начину рада и саставу комисије за попис и процјену штићеникове имовине (члан 222. став 2),

5) Упутство о вођењу евиденције и чувању документације о лицима стављеним под старатељство (члан 263. став 2),

6) Упутство о вођењу евиденције о издржавању дјеце и родитеља (члан 289. став 4).

(2) Министар, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, доноси:

1) Правилник о Регистру антиципираних изјава (члан 247. став 3),

2) Правилник о Централном регистру брачних уговора (члан 316. став 2).

Престанак важења ранијег прописа
Члан 348.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Породични закон ("Службени гласник Републике Српске", бр. 54/02, 41/08, 63/14 и 56/19 - Одлука Уставног суда Републике Српске).

Ступање на снагу
Члан 349.

Овај закон објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске", а ступа на снагу 1. септембра 2023. године.

Број: 02/1-021-96/23
8. фебруара 2023. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,
Др **Ненад Стевандић**, с.р.

514

На основу члана 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске, д о н о с и м

У К А З
О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРЕВОЗУ У ДРУМСКОМ САОБРАЋАЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о превозу у друмском саобраћају Републике Српске, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Петој посебној сједници, одржаној 8. фебруара 2023. године, а Вијеће народа 16. фебруара 2023. године констатовало да се усвојени Закон о измјенама и допунама Закона о превозу у друмском саобраћају Републике Српске не односи на витални национални интерес ниједног од конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-844/23
17. фебруара 2023. године
Бањалука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

З А К О Н
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРЕВОЗУ У ДРУМСКОМ САОБРАЋАЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.

У Закону о превозу у друмском саобраћају Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 47/17) у члану 4. у ставу 1. у тачки 8) ријеч: "и" брише се и додаје се запета.

У тачки 9) послије ријечи: "ствари" додају се запета и нове т. 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16) и 17), које гласе:

"10) кашњење представља временску разлику између времена предвиђеног поласка у јавном линијском превозу лица према утврђеном реду вожње и времена стварног поласка,

11) лице са инвалидитетом или лице смањене покретљивости је било које лице чија је покретљивост при коришћењу превоза смањена ради физичког инвалидитета (чулног или моторичког, трајног или привременог), интелектуалног инвалидитета или оштећења, или било којег другог узрока инвалидитета, или ради старости, те чија ситуација захтијева одговарајућу пажњу и прилагођавање њеним посебним потребама да би добила услугу која је доступна свим путницима,

12) отказивање представља неизвршавање претходно планираног линијског превоза лица,

13) провизија за продају карата је накнада за извршену услугу продаје возне карте,

14) путник је лице које, на основу уговора или друге одговарајуће исправе, има право на превоз,

15) Регистар легитимација за возача моторног возила је преглед свих возача који посједују легитимацију за возача моторног возила, а који је јавно доступан посредством објављивања на интернет страници Министарства,

16) резервација је резервисање сједишта у аутобусу у линијском превозу лица на регистрованом реду вожње,

17) уговор о превозу је уговор који закључују превозник и путник у јавном линијском превозу лица (возна карта) или уговор који закључују превозник и наручилац превоза у јавном ванлинијском превозу лица за пружање једног или више превоза".

Члан 2.

Члан 8. мијења се и гласи:

"(1) Моторним возилом намијењеним за јавни превоз и превоз за властите потребе може управљати возач који:

1) је стручно оспособљен,

2) је засновао радни однос на пуно радно вријеме од 40 часова седмично код власника, односно корисника возила,

3) испуњава услове утврђене прописима о безбједности саобраћаја на путевима.

(2) Стручна оспособљеност возача из става 1. овог члана подразумијева стицање почетне квалификације и обавезно редовно периодично оспособљавање.

(3) Почетна квалификација возача стиче се:

1) стручном обуком за професионално управљање возилом, која се врши у складу са прописима из области образовања одраслих,

2) завршеним најмање трећим степеном образовања саобраћајне струке – возач моторног возила или најмање четвртим степеном образовања саобраћајне струке друмског смјера, или

3) ако је до 1992. године стекао квалификацију возача моторног возила.

(4) Обавеза стручне оспособљености из става 2. овог члана не односи се на возаче који управљају моторним возилима:

1) са највише 1 + 8 регистрованих сједишта,

2) чија је највећа допуштена маса до 3.500 kg,

3) чија максимална дозвољена брзина кретања не прелази 45 km/h,

4) која се користе за превоз за властите потребе лица,

5) која користе носиоци пољопривредног газдинства који врше превоз ствари за властите потребе, при чему носивост возила или скупа возила не прелази 5.000 kg,

6) која користи војска, цивилна заштита, ватрогасна служба, Министарство унутрашњих послова или су под њиховом контролом,

7) специјалне намјене (санитетска возила, возила за одвоз смећа, погребна возила, возила за превоз пчела, лунапарк, тест вожње, нова или преправљена возила која још нису пуштена у саобраћај и слично).

(5) Редовно периодично оспособљавање из става 2. овог члана врши се, у складу са прописима из области образовања одраслих, сваких пет година.

(6) Обавезно је да се у моторном возилу из става 4. т. 2), 3), 4) и 5) овог члана налази доказ да је возач који управља тим возилом у радном односу код власника, односно корисника возила.

(7) Доказ из става 6. овог члана може бити копија пријаве за пензионо и инвалидско осигурање, односно копија обрасца пореске управе о уплати доприноса.

(8) Изузетно од става 1. овог члана, моторним возилом која користе носиоци пољопривредног газдинства који врше превоз ствари за властите потребе, при чему носивост возила или скупа возила не прелази 5.000 kg, може управљати возач који:

1) је у радном односу код власника, односно корисника возила,

2) испуњава услове утврђене прописима о безбједности саобраћаја на путевима.

(9) Изузетно од става 1. овог члана, моторним возилом која користе правна лица и предузетници који врше превоз ствари за властите потребе, искључиво теретним моторним возилима или скупом возила, при чему највећа допуштена маса возила не прелази 3.500 kg, може управљати возач који:

1) је у радном односу код власника, односно корисника возила,

2) испуњава услове утврђене прописима о безбједности саобраћаја на путевима.

(10) Изузетно од става 1. овог члана, моторним возилом намијењеним за превоз лица за властите потребе може управљати возач који:

1) је у радном односу код власника, односно корисника возила,

2) испуњава услове утврђене прописима о безбједности саобраћаја на путевима.

(11) Легитимација за возача моторног возила је исправа коју издаје Министарство и којом се, у складу са овим законом, доказује право управљања возилима намијењеним за вршење појединих врста превоза.

(12) О издатим легитимацијама из става 11. овог члана Министарство води Регистар легитимација за возача моторног возила (у даљем тексту: Регистар возача) у облику електронске базе података.

(13) У Регистар возача из става 12. овог члана уписују се подаци о возачима којима је издата легитимација за возача моторног возила.

(14) Подаци из Регистра возача су јавни и доступни свим физичким и правним лицима на интернет страници Министарства, изузев оних података који се не објављују у складу са прописима о заштити личних података, као и прописима о тајности података и пословној тајни.

(15) Министар доноси правилник којим се разрађују стручно оспособљавање возача, услови и поступак издавања легитимације за возача моторног возила".

Члан 3.

У члану 9. у ставу 5. послије ријечи: "одговара броју" додаје се ријеч: "моторних".

У ставу 6. послије ријечи: "одобрење за" додаје се ријеч: "моторно".

Став 7. брише се.

Досадашњи став 8. постаје став 7.

Члан 4.

У члану 12. послије става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

"(5) У возилу превозника који су регистровани на подручју Федерације Босне и Херцеговине или Брчко Дистрикта БиХ, а којим се врши превоз на подручју Републике Српске, обавезно је да се налазе документа и исправе у складу са прописима Федерације Босне и Херцеговине или Брчко Дистрикта БиХ који уређују област превоза у друмском саобраћају".

Члан 5.

У члану 13. у ставу 2. ријечи: "72 часа" замјењују се ријечима: " 15 дана".

Послије става 3. додају се нови ст. 4. и 5, који гласе:

"(4) Контролори техничке исправности возила, а који су запослени у станици за технички преглед возила, обавезни су свако возило прегледати у складу са одговарајућим законским и подзаконским прописима.

(5) Обавезно је да су уређаји и опрема који се налазе на станици за технички преглед возила исправни и редовно баждарени".

Члан 6.

У члану 14. послије става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

"(3) Према карактеру, јавни превоз се дијели на међународни, међуентитетски и унутрашњи".

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 7.

Послије члана 14. додаје се нови члан 14а, који гласи:

"Члан 14а.

(1) Међународни превоз, у смислу овог закона, је превоз при чијем се обављању прелази најмање једна државна граница, а превоз се може обављати као превоз лица или ствари у довозу из друге државе у Босну и Херцеговину, у одвозу из Босне и Херцеговине за другу државу или у транзиту кроз Босну и Херцеговину, који почиње или завршава на територији Републике Српске или транзитира преко територије Републике Српске.

(2) Међуентитетски превоз, у смислу овог закона, је превоз између Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине, као и превоз између Републике Српске и Брчко Дистрикта БиХ.

(3) Унутрашњи превоз, у смислу овог закона, је превоз који се обавља између појединих мјеста на територији Републике Српске.

(4) Обављање превоза из става 1. овог члана врши се у складу са одредбама потврђених међународних споразума, уз поштовање принципа узајамности, одредбама Закона о међународном и међуентитетском друмском превозу, овог закона и других прописа донесених на основу овог закона.

(5) Обављање превоза из става 2. овог члана врши се у складу са одредбама Закона о међународном и међуентитетском друмском превозу, овог закона и других прописа донесених на основу овог закона".

Члан 8.

У члану 17. став 2. мијења се и гласи:

"(2) Забрањен је јавни превоз лица путничким аутомобилом или аутобусом које врши лице које нема статус превозника, ако превоз врши два или више пута током дана, седмица или мјесеци, при чему се врши превоз различите групе лица, на истом или сличном превозном путу, или се превозе лица која се укрцавају или искрцавају на аутобуским станицама, односно стајалиштима, бензинским станицама, паркинг-просторима или на истим или сличним мјестима укрцавања или искрцавања, а та лица нису у сродству са лицем које управља возилом и не посједују возну карту за превоз".

Послије става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

"(3) Забрањеним јавним превозом лица из става 2. овог члана нарочито се сматра:

1) превоз за који је уговорена или наплаћена услуга,

2) превоз који се врши на релацијама на којима постоји линијски превоз,

3) превоз ‹од врата до врата',

4) превоз који се врши на основу јавног оглашавања".

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 9.

Послије члана 23. додаје се нови члан 23а, који гласи:

"Члан 23а.

(1) Продаја возних карата посредством интернета из члана 23. став 3. овог закона може се вршити преко даљинске трговине, и то: електронске продавнице, електронске платформе, интернет странице, интернет портала и мобилних апликација.

(2) Продају возних карата из става 1. овог члана, осим аутобуских станица и терминала, може вршити и туристичка агенција којој је превозник повјерио продају возних карата, пословница превозника или регистрована даљинска трговина у Републици Српској.

(3) За организовање продаје возних карата из става 1. овог члана обавезно се закључује уговор између превозника, аутобуске станице или терминала и регистроване даљинске трговине у Републици Српској.

(4) Накнада за услугу провизије остварена на основу продаје возних карата из става 1. овог члана дијели се у омјеру 50 : 50 између аутобуске станице или терминала и регистроване даљинске трговине у Републици Српској.

(5) За организовање продаје возних карата из члана 23. овог закона у туристичким агенцијама, којима је превозник повјерио продају возних карата, закључује се уговор између превозника, аутобуске станице и туристичке агенције.

(6) Накнада за услугу провизије остварена на основу продаје возних карата из става 5. овог члана дијели се у омјеру 50 : 50 између туристичке агенције и аутобуске станице".

Члан 10.

У члану 40. послије става 2. додају се нови ст. 3, 4. и 5, који гласе:

"(3) Аутобуске станице и терминали врше продају возних карата у корист превозника за било коју аутобуску линију у складу са регистрованим редом вожње и цјеновником.

(4) За организовање продаје возних карата из става 3. овог члана закључује се уговор између превозника, аутобуске станице која врши продају возних карата и аутобуске станице на којој путник започиње нову вожњу.

(5) Накнада за услугу провизије остварена на основу продаје возних карата из става 4. овог члана дијели се у омјеру 50 : 50 између аутобуских станица".

Члан 11.

У члану 42. послије става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

"(5) Аутобуске станице и терминали обавезни су да инспекцијским органима достављају извјештај о одржаним поласцима превозника, а према регистрованим редовима вожње, до 20. у текућем мјесецу за претходни мјесец".

Члан 12.

Члан 47. се мијења и гласи:

"(1) Ванлинијски превоз лица је превоз унапријед познате групе лица за који се релација, цијена превоза, висина накнаде за споредне услуге извршене за потребе лица и пртљага који се превозе и други услови утврђују уговором између превозника и наручиоца превоза.

(2) Уговор из става 1. овог члана, осим за уговорени ванлинијски превоз, који је превозник закључио са физичким лицем које нема статус предузетника, обавезно се овјерава код органа надлежног за овјеру (надлежни орган јединице локалне самоуправе или нотар).

(3) У ванлинијском превозу превозник може за једну вожњу закључити само један уговор, који је обавезно нумерисан и закључен само са једним наручиоцем превоза.

(4) Уговор из става 1. овог члана обавезно се налази у аутобусу.

(5) Улазак лица у аутобус и њихов излазак у ванлинијском превозу лица врши се на аутобуским станицама, односно терминалима.

(6) Изузетно од става 5. овог члана, јединица локалне самоуправе може одредити мјеста на којима је дозвољено безбједно укрцавање, односно искрцавање путника на територији те јединице локалне самоуправе.

(7) Превознику који обавља ванлинијски превоз није дозвољено укрцавати и искрцавати путнике на терминали-

ма и аутобуским стајалиштима без одобрења јединице локалне самоуправе".

Члан 13.

У члану 49. ст. 4. и 5. мијењају се и гласе:

"(4) Уговорени ванлинијски превоз лица је превоз радника из мјеста становања на посао и са посла, као и ученика и студената из мјеста становања до образовне установе и од образовне установе, са посебним идентификационим возним исправама (недјељна, мјесечна, годишња и сл.), који се обавља на основу писменог уговора и списка путника и без примања других путника.

(5) Није дозвољено закључивање уговора из става 4. овог члана са физичким лицем које не обавља регистровану дјелатност превоза путника".

Послије става 5. додају се нови ст. 6. и 7, који гласе:

"(6) На возилу којим се врши ванлинијски превоз лица из ст. 2. и 3. овог члана у доњем десном углу предњег вјетробранског стакла превозник је дужан да истакне таблу са натписом: ‹Ванлинијски превоз'.

(7) На возилу којим се врши ванлинијски превоз лица из става 4. овог члана у доњем десном углу предњег вјетробранског стакла превозник је дужан да истакне таблу са натписом: ‹Уговорени превоз'".

Досадашњи став 6. постаје став 8.

Члан 14.

У члану 57. у ставу 3. ријечи: "или изнајмљеним возилом" бришу се.

Члан 15.

У члану 59. послије става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

"(3) Превоз лица за властите потребе врши се возилом М2 категорије које, осим сједишта за возача, има више од осам сједишта и чија највећа допуштена маса није већа од пет тона".

Члан 16.

Послије члана 61. додају се нова Глава IVа. и нови чл. 61а, 61б, 61в, 61г, 61д, 61ђ, 61е, 61ж, 61з, 61и, 61ј. и 61к, који гласе:

"ГЛАВА IVа.

ПРАВА ПУТНИКА У ЈАВНОМ ПРЕВОЗУ ЛИЦА

Члан 61а.

Основна права путника у јавном линијском превозу лица су:

1) недискриминација путника у вези са условима превоза које пружа превозник,

2) права путника у случају саобраћајне незгоде са погинулим лицима или саобраћајне незгоде са повријеђеним лицима или губитка или оштећења пртљага,

3) недискриминација и обавезна помоћ лицима са инвалидитетом и лицима смањене покретљивости,

4) права путника у случају отказивања или кашњења превоза,

5) право на минималне информације које је обавезно обезбиједити путницима,

6) право на поступање по притужбама путника.

Члан 61б.

(1) Превозник је обавезан да под једнаким условима пружа услуге свим корисницима услуга превоза.

(2) Превозник не може обавезе из става 1. овог члана ограничити, умањити или онемогућити њихово остваривање, као ни уговором о превозу уговорити мањи обим права путника.

(3) Превозник може понудити услове превоза који су за путнике повољнији од услова прописаних овим законом.

1. Права путника у случају смрти или повреда и губитка или оштећења пртљага

Члан 61в.

(1) Путници, у складу са прописима из области обавезног осигурања у саобраћају, имају право на накнаду штете која је настала у току превоза за трајни губитак опште радне способности (инвалидитета) или за привремену спријеченост за рад и стварних и нужних трошкова лијечења, као и за губитак или оштећење пртљага.

(2) У складу са прописима из области обавезног осигурања у саобраћају, право на накнаду штете за случај смрти путника која је настала у току превоза, а укључује и оправдане погребне трошкове, имају лица које је путник издржавао или је био обавезан да их издржава.

(3) У случају оштећења инвалидских колица, друге опреме за кретање лица са инвалидитетом и лица смањене покретљивости или помоћних уређаја, износ одштете је увијек једнак трошку замјене или поправке изгубљене или оштећене опреме.

(4) У случају саобраћајне незгоде превозник је обавезан обезбиједити разумну и сразмјерну помоћ, с обзиром на непосредне практичне потребе путника након саобраћајне незгоде.

(5) Помоћ из става 4. овог члана, ако је потребна, може укључити: смјештај, храну, одјећу, превоз и пружање прве помоћи.

(6) Пружање помоћи из става 4. овог члана не подразумијева признање одговорности превозника за саобраћајну незгоду.

(7) Превозник може ограничити укупне трошкове смјештаја на износ најмање до просјечне цијене за средњу категорију смјештаја по ноћењу, за сваког путника, а за највише двије ноћи.

2. Права лица са инвалидитетом и лица смањене покретљивости

Члан 61г.

(1) Превозник не може одбити укрцати лице због инвалидитета или смањене покретљивости, одбити резервацију, издавање или другачије обезбјеђивање возне карте и карте за пртљаг.

(2) Забрањено је лицима са инвалидитетом и лицима смањене покретљивости зарачунавати додатне трошкове за резервацију, издавање возне карте и карте за пртљаг.

(3) Изузетно од става 1. овог члана, превозник може одбити да укрца лице због инвалидитета или смањене покретљивости, одбити резервацију, издавање или другачије обезбиједити возну карту и карту за пртљаг у сљедећим случајевима:

1) због немогућности испуњења услова безбједности утврђених међународним правом, стандардима и прописима у области друмског саобраћаја или немогућности испуњења здравствених и услова безбједности, који су утврђени прописима из области здравствене заштите,

2) ако конструкција возила или инфраструктуре, укључујући аутобуске станице и аутобуска стајалишта, физички не омогућава безбједан и оперативно изводљив улазак и излазак или превоз лица са инвалидитетом и лица смањене покретљивости.

(4) Превозник који не прихвати резервацију, не изда или другачије не обезбиједи возну карту и карту за пртљаг или одбије укрцати лице из разлога прописаних ставом 3. овог члана, обавезан је да обавијести то лице о било којој прихватљивој алтернативној услузи коју пружа превозник.

(5) Ако превозник лицу са инвалидитетом или лицу смањене покретљивости не прихвати резервацију, не изда или другачије не обезбиједи возну карту и карту за пртљаг или одбије укрцати лице из разлога прописаних ставом 3. овог члана, то лице може захтијевати да га прати друго лице (у даљем тексту: пратилац), које сам изабере, а које

може лицу са инвалидитетом или лицу смањене покретљивости пружити потребну одговарајућу помоћ.

(6) Превозник је обавезан обезбиједити бесплатну возну карту и карту за пртљаг пратиоцу из става 5. овог члана, а уколико је могуће, и сједиште уз лице са инвалидитетом или уз лице смањене покретљивости.

(7) Ако се лицу са инвалидитетом или лицу смањене покретљивости које посједује резервацију или возну карту и карту за пртљаг, а које испуњава и друге услове прописане овим законом, не дозволи улазак у аутобус због његове инвалидности или смањене покретљивости, то лице и његов пратилац из става 5. овог члана могу бирати између:

1) права на повраћај средстава и, по потреби, бесплатан повратни превоз до почетног мјеста поласка, како је утврђено уговором о превозу, или

2) наставка или преусмјеравања путовања одговарајућим алтернативним превозом до одредишног мјеста утврђеног у уговору о превозу, ако је то изводљиво.

Члан 61д.

(1) Превозници и аутобуске станице, у сарадњи са представницима организација или удружења лица са инвалидитетом или лица смањене покретљивости, могу по потреби успоставити или имати успостављене недискриминирајуће услове приступа објектима и превозним средствима у превозу лица са инвалидитетом или лица смањене покретљивости посредством тих организација или удружења.

(2) Превозници и аутобуске станице су обавезни да јавно објављују услове приступа из става 1. овог члана у материјалном облику или на својој интернет страници, укључујући и текст међународног права, прописа у Босни и Херцеговини у области друмског саобраћаја и прописа из области здравствене заштите, на којима се заснивају недискриминирајући услови, на најмање једном од језика у службеној употреби у Републици Српској, те на два страна језика.

(3) Информације о условима приступа из става 2. овог члана се на захтјев путника достављају у материјалном облику.

(4) Превозници су обавезни обезбиједити да све одговарајуће опште информације о путовању и условима превоза буду доступне у одговарајућим облицима за лица са инвалидитетом или за лица смањене покретљивости, а уколико је то могуће, и електронским путем.

Члан 61ђ.

(1) Превозници и аутобуске станице су обавезни да сарађују да би обезбиједили помоћ лицима са инвалидитетом или лицима смањене покретљивости на аутобуској станици и у аутобусу, и то под сљедећим условима:

1) да су превозници, односно аутобуске станице обавијештени писменим путем о потреби за овом врстом помоћи најмање 36 часова прије него што је лицу потребна помоћ,

2) да је лице присутно на означеном мјесту:

1. у вријеме које унапријед одреди превозник, а које може бити највише до 60 минута прије прописаног времена поласка, изузев ако се превозник и путник договоре о краћем времену, или

2. ако вријеме поласка није прописано, најкасније 30 минута прије објављеног времена поласка.

(2) Помоћ која се може пружити на аутобуској станици лицима са инвалидитетом или лицима смањене покретљивости односи се на то да:

1) лице саопшти свој долазак на аутобуску станицу и затражи помоћ на за то означеним мјестима,

2) се креће од означеног мјеста до шалтера за пријаву путника, чекаонице и подручја за излазак,

3) се укрца у возило уз помоћ лифта, инвалидских колица или други за то погодан начин,

4) утоваре свој пртљаг,

5) преузму свој пртљаг,

6) изађу из возила,

7) унесу дозвољеног пса водича у аутобус,

8) дођу до сједишта у аутобусу.

(3) Помоћ која се може пружити у аутобусу лицима са инвалидитетом или лицима смањене покретљивости односи се на то да се:

1) на захтјев путника пружи основна информација о путовању у материјалном или електронском облику,

2) омогући улазак, односно излазак током пауза за вријеме путовања.

(4) Помоћ из ст. 2. и 3. овог члана се пружа без накнаде.

(5) Лице са инвалидитетом или лице смањене покретљивости у току резервације или прије куповине возне карте и карте за пртљаг обавјештава превозника, односно аутобуску станицу о посебним потребама у вези са сједењем.

(6) Превозник и аутобуска станица су обавезни да обезбиједе пријем обавјештења из става 5. овог члана у материјалном или електронском облику.

(7) Ако лице са инвалидитетом или лице смањене покретљивости не достави обавјештење у складу са ставом 1. тачка 1) овог члана, превозник и аутобуска станица су обавезни предузети све радње којима би се обезбиједила помоћ лицу са инвалидитетом или лицу смањене покретљивости које има купљену возну карту да безбједно уђе у аутобус, пресједне из аутобуса у аутобус или из њега изађе.

(8) Аутобуска станица је обавезна одредити мјесто на којем лица са инвалидитетом или лица смањене покретљивости могу пријавити свој долазак и затражити помоћ.

(9) Мјесто из става 8. овог члана је јасно означено, те у материјалном или електронском облику пружа основне информације о аутобуској станици и услугама које пружа.

(10) Путник има право на повраћај средстава из члана 61г. став 7. тачка 1) и у случају када није обавијештен у складу са ставом 1. тачка 1) овог члана.

(11) Ако превозник одбије превоз у случајевима из члана 61г. став 3, обавезан је писменим путем, у року од пет радних дана од дана пријема захтјева, обавијестити лице са инвалидитетом или лице смањене покретљивости о разлозима за његово одбијање.

Члан 61е.

(1) Превозник и аутобуска станица сносе одговорност ако су проузроковали губитак или оштећење инвалидских колица, друге опреме за кретање лица са инвалидитетом и лица смањене покретљивости или помоћних уређаја.

(2) Одштету за губитак или оштећење из става 1. овог члана обавезно исплаћује превозник или аутобуска станица, који су одговорни за наведени губитак или оштећење.

(3) Одштета из става 2. овог члана исплаћује се у висини трошка замјене или поправке изгубљене, односно оштећене опреме или уређаја.

(4) Ако је то потребно, превозник или аутобуска станица обавезно обезбјеђују привремену замјенску опрему или уређаје.

(5) Замјенска опрема или уређаји из става 4. овог члана обавезно имају техничке и функционалне карактеристике сличне онима које су имали изгубљена или оштећена опрема или уређаји.

3. Права путника у случају кашњења или отказивања

Члан 61ж.

(1) Превозник је обавезан, ако оправдано очекује да ће линијски превоз лица, из разлога на које није могао утицати, бити отказан или каснити у поласку са аутобуске станице више од 120 минута, односно у случају превеликог броја резервација, путнику без одгађања понудити сљедеће:

1) наставак или преусмјеравање путовања до крајњег одредишта у што краћем року, без додатних трошкова и

под истим условима превоза, како је наведено у закљученом уговору о превозу (возна карта и карта за пртљаг) или

2) надокнаду у висини цијене возне карте и, ако је то могуће, што раније обезбиједити услугу бесплатног повратка аутобусом до најближе аутобуске станице.

(2) Ако превозник не поступи у складу са ставом 1. овог члана, путник има право на надокнаду штете у износу 50% од цијене возне карте и 50% од карте за пртљаг, уз повратуплаћених средстава у висини цијене возне карте.

(3) Превозник је обавезан накнаду штете из става 2. овог члана уплатити у року од 30 дана од дана подношења захтјева путника који је претрпио штету.

(4) Ако у току путовања дође до квара аутобуса, превозник је обавезан обезбиједити наставак путовања другим аутобусом од мјеста гдје се налази неисправан аутобус или превоз од мјеста гдје се налази неисправан аутобус до најближе аутобуске станице од које се може наставити путовање.

(5) Ако је линијски превоз лица отказан или касни у поласку са аутобуске станице више од 120 минута, путници имају право на наставак путовања или преусмјеравање путовања или надокнаду из става 2. овог члана.

(6) Надокнаду из става 1. тачка 2) овог члана и става 5. овог члана превозник је обавезан уплатити у року од 14 дана од дана подношења захтјева путника који је претрпио штету.

(7) Исплата се врши у новцу, осим ако путник не прихвати други облик повратасредстава.

Члан 61з.

(1) У случају отказивања или кашњења линијског превоза лица у поласку са аутобуске станице, превозник и аутобуска станица обавезни су да о томе обавијесте путнике у најкраћем року, а најкасније 30 минута након планираног времена поласка, као и о процијењеном времену поласка, када та информација буде доступна.

(2) Ако путници ради отказивања или кашњења пропусте повезани превоз према реду вожње, превозник или аутобуска станица обавезни су да путнике обавијесте о алтернативним врстама превоза.

(3) Превозник или аутобуска станица су обавезни обезбиједити да лица са инвалидитетом и лица смањене покретљивости приме потребне информације из ст. 1. и 2. овог члана у материјалном или електронском облику.

(4) Ако је технички изводљиво, тражени подаци у складу са ст. 1. и 2. овог члана свим путницима се обезбјеђују и путем електронских средстава информисања и средстава јавног информисања.

Члан 61и.

(1) Превозник је обавезан да за путовање које је планирано у трајању дужем од три часа, у случају отказивања или кашњења поласка из аутобуске станице за више од 90 минута, путницима бесплатно обезбиједи:

1) оброк или освјежавајућа пића примјерена времену чекања, односно кашњења, тако да су доступни у аутобусу или аутобуској станици,

2) у случају када је потребно преноћити, хотелску собу или други смјештај, као и превоз између аутобуске станице и мјеста смјештаја.

(2) Превозник може ограничити укупан трошак смјештаја из става 1. тачка 2) овог члана на износ најмање до просјечне цијене за средњу категорију смјештаја по ноћењу, за сваког путника, а за највише двије ноћи.

(3) Превозник је обавезан да при примјени ст. 1. и 2. овог члана посебну пажњу посвети потребама лица са инвалидитетом и лица смањене покретљивости, те њиховим пратиоцима.

(4) Превозник је ослобођен извршавања обавеза из ст. 1. и 2. овог члана у случају да су узроци за отказивање или кашњење поласка из аутобуске станице временски услови или елементарна непогода која угрожава безбједно одвијање линијског превоза лица.

4. Права путника на информације и приговоре

Члан 61ј.

(1) Превозник и аутобуска станица су обавезни током путовања, у оквиру свог дјелокруга рада, путницима обезбиједити одговарајуће информације.

(2) Ако је технички изводљиво, информације из става 1. овог члана се на захтјев обезбјеђују и путем електронских средстава информисања и средстава јавног информисања.

(3) Превозник и аутобуска станица су обавезни путницима, у оквиру свог дјелокруга рада, обезбиједити одговарајуће и разумљиве информације о њиховим правима најкасније до одласка из аутобуске станице.

(4) Информације из става 3. овог члана обавезно садрже податке за контакт са надлежним органом који рјешава по приговору путника, а доступне су на аутобуској станици, као и на интернет страници превозника и аутобуске станице.

(5) У случају да је дошло до повреде права путника по било ком основу, изузимајући члан 61в. ст. 1. и 2. овог закона, путник је дужан поднијети приговор превознику у року од 90 дана од дана окончања превоза или дана када је требао бити обављен.

(6) Превозник је обавезан да у року од мјесец дана од дана пријема приговора обавијести путника да ли је његов приговор прихваћен, одбијен или је и даље у поступку разматрања.

(7) Превозник је обавезан да у року од три мјесеца од дана пријема приговора достави коначни одговор.

(8) Уколико превозник није ријешио приговор у складу са ст. 6. и 7. овог члана или уколико путник није задовољан начином на који је приговор ријешен, путник има право обратити се надлежном инспекцијском органу.

(9) Надлежни инспекцијски орган је обавезан да Министарству достави информације о поднесеним приговорима путника и статусу приговора, до 10. у текућем мјесецу за претходни квартал.

Члан 61к.

(1) Одредбе чл. 61а. до 61ј. овог закона примјењују се на путнике у јавном линијском превозу чија је удаљеност путовања дужа од 250 km, а када се мјесто укрцавања или искрцавања путника налази на територији Републике Српске.

(2) Одредбе чл. 61б, 61в, члана 61г. ст. 1, 2. и 3, чл. 61е. и 61ј. овог закона примјењују се на путнике у јавном линијском превозу чија је удаљеност путовања краћа од 250 km, а када се мјесто укрцавања или искрцавања путника налази на територији Републике Српске.

(3) Одредбе чл. 61в, 61д, члана 61ђ. ст. 1, 2, 3. и 4, као и члана 61е. примјењују се на путнике у јавном ванлинијском превозу без обзира на дужину путовања, а када се мјесто укрцавања или искрцавања путника налази на територији Републике Српске".

Члан 17.

Послије члана 62. додаје се нови члан 62а, који гласи:

"Члан 62а.

(1) Министарство је обавезно да уведе систем оцјене ризика за превознике (у даљем тексту: Систем оцјене ризика).

(2) Систем оцјене ризика заснива се на броју и тежини повреда одредаба овог закона и прописа из области радног законодавства у друмском саобраћају које је појединипревозник починио, те на информацијама о саобраћајним прекршајима прибављеним у сарадњи с надлежним органима у Босни и Херцеговини, као и надлежним органима страних држава.

(3) Систем оцјене ризика састоји се од три категорије повреда:

1) врло тешка повреда,

2) тешка повреда,

3) мања повреда.

(4) Министар доноси правилник којим се детаљније уређују систем оцјене ризика за превознике, категорије повреда превозника, период и обим контроле превозника, контроле на путу и контроле у сједишту превозника, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона".

Члан 18.

Члан 64. мијења се и гласи:

"(1) У вршењу послова инспекцијског надзора из члана 63. овог закона саобраћајни инспектор, поред овлашћења прописаних законом којим се уређује област инспекција, има право и дужност да:

1) наложи:

1. превознику усклађивање свог пословања са прописаним условима за обављање дјелатности,

2. аутобуској станици или терминалу усклађивање свог пословања са прописаним условима за обављање дјелатности,

3. вршење редовних и ванредних техничких прегледа возила,

4. уредно одржавање реда вожње,

5. обављање послова особља аутобуских станица и терминала у складу са законом,

6. обављање послова возача и члана посаде возила на прописан начин,

7. упућивање возила на ванредни технички преглед у складу са овим законом, прописима донесеним на основу њега и прописима из безбједности саобраћаја,

8. упућивање возача и члана посаде возила на ванредни здравствени преглед у складу са овим законом и прописима о безбједности саобраћаја,

9. јединици локалне самоуправе доношење прописа из чл. 3, 45. и 51. овог закона,

10. јединици локалне самоуправе издавање рјешења о одобреној дјелатности превоза, лиценци такси превозника, легитимација за возаче, као и вођење регистра редова вожње у складу са законом,

11. јединици локалне самоуправе поништавање или укидање издатог рјешења о одобреној дјелатности превоза, лиценци превозника, легитимацији за возаче,

12. јединици локалне самоуправе, односно привредној комори спровођење или поништавање или понављање поступка усклађивања и регистрације редова вожње на начин утврђен законским и подзаконским прописима;

2) забрани:

1. вршење превоза супротно одредбама овог закона,

2. коришћење возила које не испуњава прописане услове за вршење затечене врсте превоза,

3. обављање техничког прегледа возила станицама за технички преглед возила, на период од 15 до 45 радних дана, ако запослено лице врши преглед возила супротно овом закону и прописима о безбједности саобраћаја на путевима и ако се не изврши рјешење инспектора из става 1. тачка 1) подтачка 3. овог члана, а у поновљеном случају на период од 46 до 90 радних дана,

4. обављање техничког прегледа возила станицама техничког прегледа возила, на период од 180 радних дана, након претходно два пута изречене мјере забрана обављања техничког прегледа возила, у претходне двије године, уз обавезу достављања приједлога за укидање одобрења надлежном органу, који је станици за технички преглед возила издао одобрење за вршење техничких прегледа возила,

5. наплаћивање услуга аутобуске станице и терминала ако не испуњавају прописане услове,

6. управљање возилом ако возач или члан посаде не испуњава услове прописане овим законом и прописима о безбједности саобраћаја;

3) искључи возило из саобраћаја:

1. на период до 30 дана ако се возило користи у околностима обављања нелегалне дјелатности превоза или ако се дјелатност превоза обавља супротно законским прописима, при чему се угрожава јавни интерес, интерес трећих лица или безбједност путника и других учесника у саобраћају,

2. на период до отклањања недостатака ако се превоз врши нерегистрованим или технички неисправним возилом, односно возилом код којег није извршен технички преглед или у којем се не налази важећи извод из лиценце или ако возилом управља лице које не испуњава услове прописане овим законом,

3. на период до 60 дана ако се ради о поновљеном случају коришћења возила из става 1. тачке 3) подтачке 1. овог члана.

(2) Возило се искључује из саобраћаја привременим одузимањем потврде о регистрацији или саобраћајне дозволе, регистарских таблица возила, без обзира на државу регистрације возила, а код такси возила и такси ознака.

(3) У случају да власник или корисник возила које је искључено из саобраћаја на начин прописан у ставу 2. овог члана одбија да о њему води бригу, Ауто-мото савез Републике Српске превози и депонује возило на локацију која је одређена за депоновање возила.

(4) Трошкове превоза и депоновања возила из става 3. овог члана сноси власник или корисник возила.

(5) У оквиру предузетих мјера из става 1. тачка 3) подт. 1, 2. и 3. и става 2. овог члана, надлежни орган је дужан да изда потврду о искључењу возила из саобраћаја, донесе рјешење, а може и да изда налог за упућивање возила на ванредни технички преглед и возача или члана посаде на ванредни здравствени преглед.

(6) Жалба на рјешење инспектора изјављује се Министарству у складу са Законом о управном поступку.

(7) Жалба на рјешење инспектора не одгађа извршење рјешења.

(8) Министар доноси правилник о садржају и облику акта за упућивање возила на ванредни технички преглед, акта за упућивање возача на ванредни здравствени преглед и потврде о искључењу возила из саобраћаја.

(9) Ауто-мото савез Републике Српске својим актима утврђује локације за депоновање возила и трошкове превоза и депоновања возила из ст. 3. и 4. овог члана, уз претходно прибављену сагласност Министарства".

Члан 19.

Члан 65. се мијења и гласи:

"(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај превозник и друго правно лице које:

1) врши превоз а не испуњава или престане да испуњава опште и посебне услове за вршење превоза (члан 6, члан 7. став 1, чл. 8, 9. и 10. и члан 50. став 3),

2) врши превоз возилом које није технички прегледано (члан 13),

3) врши јавни превоз лица и ствари супротно одредбама члана 14. став 4. овог закона,

4) врши превоз који је овим законом забрањен (члан 17. ст. 2, 3. и 4),

5) врши превоз на аутобуској линији за коју не посједује регистровани ред вожње и цјеновник услуга (члан 18. став 3),

6) врши линијски превоз лица закупљеним возилом или уступи вршење линијског превоза другом превознику (члан 20. став 3),

7) не почне или неуредно врши линијски превоз лица, обустави вршење линијског превоза лица (члан 21),

8) превози лица супротно одредбама члана 35. овог закона,

9) не користи или непрописно користи услуге аутобуских станица и терминала (члан 36),

10) непрописно врши ванлинијски превоз лица (чл. 47. и 48. и члан 49. ст. 1. до 4),

11) врши превоз за властите потребе супротно одредбама члана 57. и члана 58. ст. 1. и 3, члана 59. став 1. и члана 60. овог закона,

12) не пружа под једнаким условима свим корисницима услугу превоза (члан 61б. став 1),

13) не обезбиједи разумну и сразмјерну помоћ из члана 61в. став 4. овог закона,

14) не заустави возило и не поступи по наређењу инспектора (члан 63. став 4).

(2) За прекршаје из става 1. овог члана, новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ, казниће се и одговорно лице у правном лицу.

(3) За прекршаје из става 1. овог члана, осим за прекршај из става 1. тачка 4) овог члана, новчаном казном од 2.000 КМ до 6.000 КМ казниће се предузетник који врши превоз.

(4) За прекршаје из става 1. тачка 4) овог члана, новчаном казном од 3.000 КМ до 9.000 КМ, казниће се предузетник који врши превоз.

(5) За прекршаје из става 1. тачка 1) овог члана, новчаном казном од 2.000 КМ до 6.000 КМ, казниће се физичко лице које врши превоз.

(6) За прекршаје из става 1. тачка 4) овог члана, новчаном казном од 3.000 КМ до 9.000 КМ, казниће се физичко лице које врши превоз.

(7) За прекршаје из става 1. т. 1), 2), 3), 7), 8), 9) 10), 11) и 14) овог члана, новчаном казном од 150 КМ до 450 КМ, казниће се и возач, односно члан посаде возила.

(8) За прекршај из става 1. тачка 1) овог члана може се изрећи заштитна мјера одузимање возила којим је почињен прекршај у поврату.

(9) За прекршај из става 1. тачка 4) овог члана обавезно ће се изрећи заштитна мјера трајног одузимања возила којим је почињен прекршај у поврату".

Члан 20.

У члану 66. у ставу 1. у тачки 16) ријеч: "и" брише се и додаје се запета.

У тачки 17) послије ријечи: "закона" додају се запета и нове т. 18), 19), 20), 21), 22), 23), 24) и 25), које гласе:

"18) у возилу којим се врши превоз не посједује прописана документа и исправе (члан 12. став 5),

19) не почне или обустави вршење линијског превоза лица (члан 21),

20) не достави извјештаје у прописаном року (члан 42. став 5),

21) поступи супротно одредбама чл. 61г. и 61д. овог закона,

22) не пружи помоћ лицима са инвалидитетом или лицима смањене покретљивости (члан 61ђ),

23) поступи супротно одредбама чл. 61ж, 61з. и 61и. овог закона,

24) не обезбиједи одговарајуће информације путницима (члан 61ј. ст. 1. и 3),

25) не поступи у складу са чланом 61ј. ст. 6. и 7. овог закона".

Члан 21.

У члану 73. у ставу 1. у тачки 1) ријечи: "став 9" замјењују се ријечима: "став 15".

У тачки 2) ријечи: "став 8" замјењују се ријечима: "став 7".

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-021-100/23
8. фебруара 2023. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,
Др **Ненад Стевандић**, с.р.

515

На основу члана 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске, д о н о с и м

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о привредним друштвима, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Петој посебној сједници, одржаној 8. фебруара 2023. године, а Вијеће народа 16. фебруара 2023. године констатовало да се усвојени Закон о измјенама и допунама Закона о привредним друштвима не односи на витални национални интерес ниједног од конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-842/23
17. фебруара 2023. године
Бањалука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

З А К О Н

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА

Члан 1.

У Закону о привредним друштвима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 127/08, 58/09, 100/11, 67/13, 100/17 и 82/19) у члану 6. став 2. мијења се и гласи:

"(2) Испуњеност услова из става 1. овог члана провјерава надлежни инспекцијски орган у року од 45 дана од дана достављања рјешења о регистрацији привредног друштва".

Члан 2.

У члану 14. у ставу 4. ријечи: "односно управни одбор" и ријечи: "или управног одбора" бришу се.

Члан 3.

У члану 37. у ставу 2. ријечи: "60 дана" замјењују се ријечима: "шест мјесеци", а ријечи: "три године" замјењују се ријечима: "десет година".

Члан 4.

У члану 47. у ставу 1. ријечи: "док имају то својство" замјењују се ријечима: "која су настала по основу тог својства", а ријечи: "три године" замјењују се ријечима: "десет година".

У ставу 2. ријечи: "три године" замјењују се ријечима: "десет година".

Послије става 3. додаје се нови став 4, који гласи:

"(4) Изузетно од става 1. овог члана, потраживања акционара отворених акционарских друштава по основу дивиденде застаријевају у року од десет година од дана доношења одлуке скупштине акционара о исплати дивиденде".

Члан 5.

У члану 107. послије става 1. додају се нови ст. 2. и 3, који гласе:

"(2) У случају да је новчани дио основног капитала друштва са ограниченом одговорношћу једнак или већи од 5.000 КМ, најмање половина тог износа уплаћује се на привремени рачун до регистрације друштва, а остатак се уплаћује према роковима уплате новчаних улога, који су одређени у оснивачком акту, а најкасније у року од двије године од дана регистрације.

(3) Ако више лица оснивају друштво са ограниченом одговорношћу, минимални новчани дио за сваког оснивача не може износити мање од 1 КМ по оснивачу".

Досадашњи став 2. постаје став 4.

Члан 6.

Члан 109. мијења се и гласи: